

Ministerium: Miljø- og Fødevarerministeriet
Journalnummer: Miljø- og Fødevarermin.,
Miljøstyrelsen, j.nr. SVANA-600-00022

Senere ændringer til forskriften
Ingen

Bekendtgørelse om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredekskaber¹⁾

I medfør af § 6, stk. 1, nr. 1, § 23, stk. 6, § 27, § 28, stk. 2, § 29, § 49, stk. 3, § 52 b, § 52 c, stk. 1 og 2, og § 54, stk. 3 og 4, i lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 118 af 26. januar 2017, som ændret ved lov nr. 1553 af 19. december 2017, fastsættes:

Kapitel 1

Jagt fra kunstige skjul

§ 1. Der må ikke drives jagt på pattedyr fra

- 1) kunstigt skjul, herunder hus, hytte, jordhul, eller
- 2) platform eller sæde, der er hævet mere end 50 cm over det omgivende terræn.

Stk. 2. Jagt med riflede våben og bue må uanset reglen i stk. 1, drives på klobbærende vildt og ræv fra platform på en permanent opstillet konstruktion (skydetårn) eller fra sæde på en ikke permanent opstillet transportabel stige (skydestige), når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Skydetårnet eller skydestigen skal være anbragt mindst 130 m fra anden ejendom, medmindre andet skriftligt er aftalt med ejeren af den anden ejendom.
- 2) Skydetårnet skal være anbragt i en skov på mindst 0,5 ha enten i en bevoksning eller i et indre eller ydre skovbryn således, at konstruktionen ikke virker skæmmende i landskabet.
- 3) Skydetårnet skal være udført af træ eller metal, og skydetårnets platform må ikke være forsynet med sider, der måler mere end 110 cm i højden fra platformens vandrette plan.
- 4) Skydetårnets platform må højst være hævet 5 m over jorden, have et gulvareal på maksimalt 2 m² og kan være forsynet med en let skrånende, flad overdækning i træ eller ikke reflekterende metal af samme størrelse som gulvarealet tillagt et udhæng på maksimalt 10 cm.
- 5) Skydestigen skal være anbragt i en bevoksning, f.eks. skov, et indre eller ydre skovbryn, en remise, et læhegn eller lignende bevoksninger, bestående af træer eller buske af mindst samme højde som stigen, således at skydestigen ikke virker skæmmende i landskabet.
- 6) Skydestigen skal være stillet op til et træ eller en busk med sædet placeret højst 5 m over jorden.

§ 2. Jagtvåben må ikke medtages på en platform eller et sæde, hvorfra der ikke må drives jagt.

Stk. 2. På en platform eller et sæde, der opfylder de betingelser, som er nævnt i § 1, stk. 2, må der ikke medtages

- 1) haglgværer, bortset fra kombinationsvåben, og
- 2) jagtvåben i tiden mellem solnedgang og 1/2 time før solopgang. Hvor der ved lokal jagttid er fastsat mulighed for jagt udover tidsrummet mellem solopgang og solnedgang på en af de i § 1, stk. 2, nævnte arter, kan skydevåben medtages i dette tidsrum og op til 1/2 time før.

§ 3. Ved jagt fra kunstigt skjul på fugle må gulvet eller ståstedet ikke være hævet mere end 50 cm over det omgivende terræn.

Kapitel 2

Jagt i nærheden af indhegninger

§ 4. På en ejendom, hvor der i medfør af lov om hold af dyr, holdes hjortedyr i indhegninger, herunder indhegninger, der i medfør af ovennævnte lovs § 19 er undtaget helt eller delvis fra lovens bestemmelser, må vildtlevende individer af de arter, der opdrættes på ejendommen, ikke jages i indhegningen eller inden for en afstand af 300 m fra indhegningen.

§ 5. På en ejendom, hvor der tidligere har været holdt hjortedyr i indhegninger som nævnt i § 4, og hvor indhegningen eller væsentlige dele heraf fortsat findes, må hjortedyr ikke jages i indhegningen.

Kapitel 3

Jagt på fiskeriterritoriet

§ 6. Den frie jagtret på fiskeriterritoriet, jf. lovens § 15, må kun udøves fra flydende båd eller pram samt fra et areal, der grænser op til fiskeriterritoriet, og hvor den pågældende har jagtret.

Stk. 2. Færdsel med skydevåben under vadning på fiskeriterritoriet er ikke tilladt.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 1, må

- 1) lovligt nedlagt vildt indsamles ved vadning på fiskeriterritoriet, og
- 2) rør- og sivbevoksninger på fiskeriterritoriet afdrives for vildt af den, der har jagtret på det areal, som ligger nærmest den pågældende del af fiskeriterritoriet.

Stk. 4. Uanset bestemmelsen i stk. 2, er færdsel med skydevåben under vadning tilladt, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Skydevåbnet er uladt.
- 2) Vadning finder sted i forbindelse med færdsel til eller fra et fartøj på fiskeriterritoriet eller en ø eller holm, hvor den pågældende har jagtret.
- 3) Færdslen finder sted ad den korteste vej mellem fartøjet eller øen og det sted på kyststrækningen, hvor skydevåben lovligt kan medbringes, jf. lovens § 31.

§ 7. På fiskeriterritoriet må der ikke drives jagt

- 1) fra is, og
- 2) inden for en afstand af 100 m fra iskant.

Stk. 2. Reglen i stk. 1, gælder ikke for jagt på ræv.

Kapitel 4

Jagt fra båd

§ 8. Der må ikke drives jagt fra motordrevet fartøj i september måned.

Stk. 2. Der må ikke drives jagt fra motordrevet fartøj

- 1) på søer og andre ferske vande, og
- 2) på de dele af fiskeriterritoriet, der er nævnt i bilag 1 til bekendtgørelsen og vist på kortbilaget.

Stk. 3. Der må ikke sejles med ladet skydevåben på tidspunkter eller i områder, hvor der ikke må drives jagt.

Stk. 4. Miljøstyrelsen kan i særlige tilfælde og under iagttagelse af habitatdirektivets²⁾ artikel 16 og fuglebeskyttelsesdirektivets³⁾ artikel 9 dispensere fra forbuddet i stk. 2.

§ 9. Til jagt må ikke benyttes motordrevet fartøj, der kan fremføres med en hastighed på mere end 18 km/t (ca. 9,7 knob). Under jagtudøvelsen må fartøjet kun fremføres med højst 5 km/t (ca. 2,7 knob).

Kapitel 5

Jagtmetoder, hjælpemidler og lokkemidler

§ 10. På fiskeriterritoriet og ferske vande må der ikke jages kronvildt, dåvildt, sikavildt, råvildt, harer, mufloner og vildsvin.

§ 11. Til jagt må der ikke anvendes

- 1) mynder eller hunde af mynderacen,
- 2) elektronisk udstyr til gengivelse af lyd,
- 3) elektronisk udstyr til lokalisering af vildtet, herunder varmesøgende apparater og apparater med elektronisk billedforstærkning, eller
- 4) kunstigt lys, spejle og andre indretninger til belysning af målet.

§ 12. På kronvildt er tryk- og drivjagt forbudt i perioderne 1. september til 15. oktober og 1. februar til 29. februar.

Stk. 2. Tryk- og drivjagt, som angivet i stk. 1, er jagt, hvor en eller flere personer med eller uden hund bevæger sig rundt på jagtterrænet, hvorved vildtet trykkes eller drives frem mod i forvejen posterede skytter.

§ 13. Kronvildt må ikke fodres med valset korn eller kraftfoder.

Stk. 2. Øvrig fodring af kronvildt skal ske i en afstand af mindst 130 m fra de platforme og skydestiger, der er nævnt i § 1, stk. 2, og mindst 130 m fra anden ejendom.

Stk. 3. Uanset stk. 2, kan der ske fodring af kronvildt nærmere end 130 m fra anden ejendom på ejendomme, hvor ejeren ikke har overdraget jagtretten på kronvildt til andre.

Kapitel 6

Udsætning af vildt

§ 14. Vildt må ikke udsættes i naturen uden Miljøstyrelsens tilladelse.

Stk. 2. Reglen i stk. 1 gælder i følgende tilfælde ikke ved udsætning af fasan (*Phasianus colchicus*) i perioden 1. april til 31. august og agerhøne (*Perdix perdix*) i perioden 1. april til 15. august:

- 1) På ejendomme under 100 ha., såfremt der ikke udsættes flere end 100 fasaner/agerhøns.
- 2) På ejendomme på 100 ha. eller derover, såfremt der ikke udsættes flere end 1 fasan/agerhøne pr. ha.
- 3) På ejendomme med landbrugsmæssigt dyrkede arealer som indgik ved tildelingen af udtagningsrettigheder efter enkeltbetalingsordningen for hvilke der er udarbejdet og gennemført biotopplaner, der opfylder retningslinjerne fastsat i bilag 2 til bekendtgørelsen, såfremt der ikke udsættes flere end 7 fasaner/agerhøns pr. ha. dog maksimalt 4 agerhøns pr. ha. Ejendomme som forud for en 5-årig biotopplan har anmeldt og gennemført en biotopplan for ejendommen de forudgående 2 år kan under særlige vilkår, jf. bilag 2, udsætte op til 8-12 fugle pr. ha. dog maksimalt 4 agerhøns pr. ha.
- 4) På ejendomme uden landbrugsmæssigt dyrkede arealer samt på ejendomme med landbrugsmæssigt dyrkede arealer, som ikke indgik ved tildelingen af udtagningsrettigheder efter enkeltbetalingsordningen, såfremt der ikke udsættes flere end 7 fasaner/agerhøns pr. ha. dog maksimalt 4 agerhøns pr. ha.

Stk. 3. Reglen i stk. 1 gælder ikke for udsætning af gråand (*Anas platyrhynchos*) i ferske vande, såfremt der ikke udsættes mere end 1 ælling pr. 150 m² eller 1 voksen and pr. 300 m² åben ubevokset vandflade, og såfremt fuglene udsættes i tiden fra 1. april - 31. juli.

Stk. 4. Den i stk. 2, nr. 3, nævnte biotopplan anmeldes i Miljøstyrelsens digitale indberetningssystem hvert år inden den 1. maj. Biotopplanen kan omfatte en eller flere ejendomme eller dele heraf med samme ejer eller bruger. Ved beregning af biotopplan-ejendommens samlede areal indgår alle sammenhængende arealer, bortset fra søer med åbne vandflader over 1 ha. En biotopplan-ejendom har sammenhængende arealer, når arealerne ikke er adskilt af fremmede arealer eller af veje og jernbaner, som ikke må krydses.

Stk. 5. Udsætning af flere end 100 fugle forudsætter, at den eller de ansvarlige for udsætningen har gennemgået et af Miljøstyrelsen godkendt kursus om udsætning af fuglevildt, der opfylder retningslinjerne fastsat i bilag 3 til bekendtgørelsen.

Stk. 6. Udsætning af fasaner, agerhøns og gråender skal senest 1 uge efter udsætningen indberettes i Miljøstyrelsens digitale indberetningssystem.

Kapitel 7

Oplysningspligt og sagsbehandlingsregler vedrørende fugleudsætningskurser

§ 15. En person eller juridisk person som er godkendt af Miljøstyrelsen til at afholde fugleudsætningskursus betragtes som tjenesteudbyder. Ved tjenestemodtager forstås enhver som deltager i eller ønsker at deltage i et fugleudsætningskursus omfattet af § 14, stk. 5.

Stk. 2. Udbyderen af fugleudsætningskurser skal oplyse tjenestemodtagere om kontaktoplysninger til Miljøstyrelsen eller til Erhvervs- og Vækstministeriets elektroniske kontaktpunkt (kvikskranke), jf. § 16 i lov om tjenesteydelser i det indre marked.

Stk. 3. Oplysningerne skal gøres tilgængelige eller meddeles klart og entydigt og i god tid inden kontraktens indgåelse eller inden udførelse af tjenesteydelsen, hvis der ikke foreligger en skriftlig aftale.

§ 16. Miljøstyrelsen fastsætter og offentliggør sagsbehandlingsfrister for godkendelse af fugleudsætningskurser efter § 14, stk. 5. Fristen løber fra det tidspunkt, hvor ansøger har indsendt alle de oplysninger, det påhviler denne at indsende.

Stk. 2. Fristen i stk. 1, kan forlænges én gang, hvis sagens kompleksitet berettiger det. Miljøstyrelsen begrunder forlængelsen og varigheden af forlængelsen og meddeler dette til ansøgeren inden udløbet af fristen i stk. 1.

Stk. 3. Hvis Miljøstyrelsen ikke har truffet og meddelt afgørelse inden udløbet af fristerne i stk. 1 og 2, betyder det ikke, at ansøgeren kan anse ansøgningen for imødekommet.

§ 17. Når Miljøstyrelsen modtager en ansøgning om godkendelse, sender Miljøstyrelsen hurtigst muligt en kvittering til ansøgeren med oplysning om

- 1) den offentliggjorte frist for afgørelsen og muligheden for forlængelse af fristen én gang, jf. § 16, stk. 1 og 2,
- 2) at ansøgeren ikke kan betragte ansøgning om godkendelse for imødekommet, selv om afgørelsen ikke er truffet og meddelt inden fristens udløb, jf. § 16, stk. 3, og
- 3) klagemuligheder.

Kapitel 8

Dispensation, klageadgang m.v.

§ 18. Miljøstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra forbuddene i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Miljøstyrelsens afgørelser i henhold til denne bekendtgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Miljøstyrelsen kan ændre bilag 2 og 3.

Kapitel 9

Straf og ikrafttræden

§ 19. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes overtrædelse af § 1, stk. 1, §§ 2-5, § 6, stk. 1 og 2, § 7, stk. 1, §§ 8-11, § 12, § 13, § 14, stk. 1-3 og 5-6, og § 15, stk. 2, med bøde.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt betydelig skade på de interesser, som loven tilsigter at beskytte, jf. lovens § 1, stk. 1, eller fremkaldt fare derfor, eller

2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 20. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2018, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 12-13 træder i kraft den 1. juli 2018.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 1439 af 21. november 2016 om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredekskaber ophæves.

Miljø- og Fødevareministeriet, den 19. december 2017

ESBEN LUNDE LARSEN

/ Hans Christian Karsten

- ¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, og dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet), EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som senest ændret ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193 samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, EU-Tidende 2006 nr. L 376, side 36.

- 2) Rådets direktiv af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (92/43/EØF).
- 3) Rådets direktiv af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (79/409/EØF).

Motorbådsjagtfrie områder

Jagt fra motordrevet fartøj og sejlads med ladt skydevåben i sådanne fartøjer må ikke finde sted i følgende dele af fiskeriterritoriet:

1. Jylland

- 1) Den østlige del af Limfjorden, mod vest afgrænset af Aggersundbroen og mod øst af færgeruten mellem Egense og Hals.
- 2) Den vestlige del af Limfjorden mellem Oddesund-broen og henholdsvis færgeruten over Feggesund og en ret linje i nord-sydgående retning fra Glyngøre Havn til sydspidsen af odden på østsiden af Klosterfjorden ved Nykøbing Mors.
- 3) Den sydlige del af Limfjorden, mod nordvest afgrænset af rette linjer mellem henholdsvis Knudshoved på Fur og Sæbygård Hage og fra Færkør Odde på Fur til Livøs vestligste punkt og mod nord af en ret linje mellem havnen på Livø og Rønbjerg Havn.
- 4) Mariager Fjord, mod øst afgrænset af en ret nord-sydgående linje fra Als Odde til det nordøstligste punkt af de inddæmmede arealer ved Hestetørv.
- 5) Randers Fjord, mod nordøst afgrænset af færgeruten ved Udbyhøj.
- 6) Stadil Fjord.
- 7) Ringkøbing Fjord.
- 8) Horsens Fjord, mod øst afgrænset af dæmningen til Alrø, en ret linje fra det sydøstligste punkt på Alrø til det nordligste punkt på Hjarnø samt af færgeruten mellem Snaptun og Hjarnø.
- 9) Vejle Fjord, afgrænset mod øst af en ret linje mellem Træskohage og Mørkholt Hage.
- 10) Haderslev Fjord, mod øst afgrænset af en ret linje fra Stagodde til Ørbyhage.
- 11) Genner Bugt, mod øst afgrænset af en ret linje fra Sønderballe Hoved til Gl. Færge på fjordens sydside.
- 12) Åbenrå Fjord, mod øst afgrænset af en ret linje fra Skarrerev til Felsbæk Mølle.
- 13) Als Fjord, Alssund og Augustenborg Fjord mod nord afgrænset af en ret linje fra Varnæs Hoved til Hellesøe gård på Als og mod syd af en ret linje over Alssund ved Sønderborg Slot.
- 14) Hørup Hav, mod vest afgrænset af en ret linje fra det nordligste punkt på Kegnæs (Torshoved) til odden (Trillen) sydvest for Hørup Hav.
- 15) Flensborg Fjord og Nybøl Nor, mod øst afgrænset af en ret linje fra Borreshoved til den dansk-tyske grænse i retning mod Neukirchen Fyr.

2. Fyn

- 16) Farvandet omkring Mejlø m.v., mod vest afgrænset af en ret linje fra Korshavn Fyr til Langø Hoved.
- 17) Kerteminde Nor, mod øst afgrænset af havneindløbet.
- 18) Lillebælt nord og øst for Bågå afgrænset mod vest og syd af rette linjer fra det sydvestligste punkt på Wedellsborg Hoved til det nordligste punkt på Egeholm og fra fyret på sydspidsen af Bågå til det nordvestligste punkt på Torø.
- 19) Nyborg Fjord, mod sydøst afgrænset af en ret linje fra Slipshavn til nordøsthjørnet af Kajbjerg Skov.
- 20) Helnæs Bugt, mod sydvest afgrænset af en ret linje til det østligste punkt på Helnæs til Bøjden Færgehavn.
- 21) Fåborg Fjord, mod øst afgrænset af en ret linje fra Nabbe til østspidsen af Holmene på Bjørnø og mod syd af en ret linje fra Dyreborg til Bjørnø.
- 22) Svendborg Sund m.v., mod øst afgrænset af en ret linje over Skårupøre Sund fra Øgavl på Turø til den nordfor liggende Magårds Odde på Fyn, mod vest af en ret linje fra Lehnskov Huse til nordvestpunktet af Vornæs Skov og mod syd af en ret linje fra sydvestpunktet på Turø til sømærket på Slots-hage, Tåsinge.

3. Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm

- 23) Lammefjord, mod øst afgrænset af en ret linje fra Kongsøre Næbbe til Svovlsbjerg.
- 24) I den danske del af farvandet øst for Sjælland mellem breddegraderne ved Kronborgpynten og Aflandshage (56 grader 02,4'N og 55 grader 33,3'N).
- 25) Roskilde Fjord, mod nordvest afgrænset af færgeruten mellem Sølager og Kulhuse.
- 26) Holbæk Fjord og Indre Bredning, mod nord afgrænset af rette linjer fra nordøsthjørnet af Hønsesalen Skov til det vestligste punkt på Orø og fra det nordligste punkt på Orø til Kyndbyværket.
- 27) Reersø Vejle, mod syd afgrænset af en ret linje fra Reersø Havn til Dalby Strand.
- 28) Korsør Nor.
- 29) Bugten Koben afgrænset mod vest af en ret linje fra det vestligste punkt på Ørnehoved ved Stignæs til det vestligste punkt på kysten ved Gedehave.
- 30) Karrebæk Fjord, Krageholms Strøm og Dybsø Fjord, mod vest afgrænset af rette linjer over de vestlige molehoveder i Karrebæksminde Havn, fra det sydligste punkt på Enø til Dybsø i retningen stik øst og fra det sydligste punkt på Dybsø i retning stik øst til Svinø.
- 31) Præstø Fjord og Noret, mod øst afgrænset af en ret linje fra det sydøstligste punkt på Præstø Fed til det vestligste punkt på odden ved Kohave Gård.
- 32) Avnø Fjord afgrænset mod vest af en ret linje fra nordkanten af bevoksningen ved Belselundvej nord for fjorden til Draget på Knudshoved Odde.
- 33) Stege Nor.
- 34) Storstrømmen, mod vest afgrænset af Farøbroerne, mod syd af en ret linje over Sortsø Gab fra det østligste punkt på Farnæs til fyret på Bogø, samt af dæmningen mellem Bogø og Møn og mod nord-øst af broen over Ulvsund fra Kalvehave til Møn.
- 35) Guldborgsund, mod nord afgrænset af Guldborgsund-broen og mod syd af en ret linje fra Ørsodde til Gedsergård Bro.

Retningslinjer for biotopplaner ved udsætning af agerhøns og fasaner

Nedenfor er angivet retningslinjer for udarbejdelse af biotopplaner ved udsætning af agerhøns og fasaner på ejendomme med landbrugsmæssigt dyrkede arealer, jf. § 14, stk. 2, nr. 3. Retningslinjerne er nærmere beskrevet i "Vejledning om udarbejdelse af biotopplaner og udsætning af fasaner og agerhøns".

Definitioner

Biotopplan: Plan, der har til formål at etablere nye og/eller forbedre eksisterende biotoper for at øge omfanget og forbedre kvaliteten af vildtlevende fugles og pattedyrs levesteder, herunder livsvilkårene for den naturlige flora og fauna, og som minimum opfylder retningslinjerne angivet nedenfor.

En biotopplan anses for gennemført: De tiltag biotopplanen angiver, er gennemført i naturen senest den 1. juni i ansøgningsåret således, at tiltagene har eller kan have en reel betydning for vildtets levesteder.

Biotopplan-ejendom: Den ejendom/de ejendomme/det areal/de arealer, der indgår ved beregningen af det tilladte antal udsatte agerhøns og fasaner, og af biotopplan-arealernes størrelse.

Biotopplan-areal: Det areal/de arealer bestående af non food lavskov, dyrkede og udyrkede landbrugsarealer samt udyrkede bræmmer, hvor biotopplantiltag kan udføres.

Ved »ejendom«, i denne bekendtgørelse, skal forstås sammenhængende arealer med samme ejer.

Ved »bruger« skal, i denne bekendtgørelse, forstås en forpagter, der i forpagtningen har jagtretten med.

Ved »fugle«, i dette bilag, skal forstås fasaner og agerhøns.

Betingelser for udsætning

En biotopplan kan gælde for henholdsvis 1, 3 eller 5 år ad gangen. Betingelsen for udsætning af mere end 1 fugl pr. ha. er, at der til Miljøstyrelsen er anmeldt og gennemført en biotopplan for ejendommen efter nedenstående retningslinjer. Undtaget denne bestemmelse er ejendomme under 100 ha., hvor det, uden udarbejdelse af biotopplan, er tilladt at udsætte maksimalt 100 fugle. For ejendomme med biotopplaner er det tilladt at udsætte maksimalt 7 fugle pr. ha. heraf maksimalt 4 agerhøns pr. ha. Undtaget er ejendomme som forud for en 5-årig biotopplan har anmeldt og gennemført en biotopplan for ejendommen de forudgående 2 år. Herved sikres det, at ejendommen har den fornødne erfaring med etablering af biotopplantiltag og udsætning af et større antal fugle. Sådanne ejendomme vil under særlige vilkår kunne udsætte 8-12 fugle pr. ha. heraf maksimalt 4 agerhøns pr. ha.

Kravet om biotopplaner gælder kun for de landbrugsmæssigt dyrkede arealer anmeldt under enkeltbetalingsordningen. Dette indebærer, at ejendomme, der ikke indeholder landbrugsarealer, f.eks. ejendomme, der kun består af skov eller andre arealer, som moser, krat eller lignende, ikke er omfattet af kravet om biotopplaner ved udsætning af fasaner og agerhøns. På ejendomme der består af skov eller andre arealer, som moser, krat eller lignende og landbrugsmæssigt dyrkede arealer på mindre end 22 ha, d.v.s. landbrugsmæssigt dyrkede arealer, som ikke indgik ved tildelingen af udtagningsrettigheder efter enkeltbetalingsordningen, kan der uden biotopplan udsættes 7 fugle pr. ha. heraf maksimalt 4 agerhøns pr. ha. på den ikke landbrugsmæssigt dyrkede del og 1 fugl pr. ha. på den landsbrugsmæssigt dyrkede del af arealet.

Arealer der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt permanent græs, kan medregnes som arealer bestående af skov, moser, krat el.lign., jf. ovenfor.

For at opfylde kravet om biotopplaner i relation til udsætning af op til 7 fugle pr. ha., skal der for 1-årige biotopplaner opnås en samlet pointsum på minimum 100 for alle tiltag. For 3-årige biotopplaner opnås en samlet pointsum på minimum 85 for alle tiltag. Pointtildelingen fremgår i dette bilag optrykte skema.

For at opfylde kravet om biotopplaner i relation til udsætning af 8-12 fugle pr. ha., skal der udover minimumskravet om 85 eller 100 point opnås en samlet pointsum for alle tiltag i dette bilag optrykte skema for pointtildeling af 5-årige biotopplantiltag jævnfør nedenstående:

110 point giver mulighed for at udsætte op til 8 fugle

120 point giver mulighed for at udsætte op til 9 fugle

130 point giver mulighed for at udsætte op til 10 fugle

140 point giver mulighed for at udsætte op til 11 fugle

150 point giver mulighed for at udsætte op til 12 fugle

Ved udsætning af 8-12 fugle pr. ha. er det et krav at biotopplanen er 5-årig for de tiltag, som ligger udover de første 100 point.

Udsætning af fugle skal senest 1 uge efter udsætningen indberettes til Miljøstyrelsens digitale indberetningssystem.

En biotopplan kan omfatte en eller flere ejendomme eller dele heraf med samme ejer/bruger, under forudsætning af, at arealerne er sammenhængende (biotopplan-ejendommen). Ved beregning af biotopplan-ejendommens samlede areal (antallet af ha.) indgår alle sammenhængende arealer, bortset fra søer med åbne vandflader over 1 ha. En biotopplan-ejendom har sammenhængende arealer, når arealerne ikke er adskilt af fremmede arealer eller af veje og jernbaner, som ikke må krydses. Principperne fastlagt i Lov om jagt og vildtforvaltning § 18 anvendes ved vurderingen.

Biotopplan-arealerne skal placeres, så de medfører en forbedring af naturindholdet, således at placeringen sker under nødvendig hensyntagen til mikroklima (sol- og læforhold etc.) og enten danner korridorer mellem eksisterende levesteder for vildtet, naturområder og -elementer eller understøtter disse, f.eks. ved placering i forbindelse med levende hegn, skovbryn, markskel, vandløb, vådområder etc.

Biotopplanens tiltag skal målrettes mindst 4 arter/artsgrupper, hvoraf mindst 2 er ikke-jagtbare.

Biotopplanens indhold

Biotopplanen skal som minimum indeholde følgende elementer:

- 1) Udpegning af biotopplan-ejendommens samlede arealer og gennemførte/planlagte biotopplantiltag på opdaterede markkort. Markkort skal have en max. størrelse 1:10 000.
- 2) Kort beskrivelse og nummerering af det enkelte biotopplantiltag der gennemføres på biotopplan-ejendommens areal. For det enkelte tiltag skal størrelse (antal/areal/længde) angives på kortbilag.

3) Oplysning om, hvorvidt den udvidede adgang til at opsætte rævefælder forventes anvendt på biotopplan-ejendommen, jf. Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse om vildtskader § 5, stk. 3.

4) Angivelse af navn, adresse og telefonnummer på den person, der har ansvaret for udsætningen.

Biotopplanen anmeldes til Miljøstyrelsen inden den 1. maj. Anmeldelse skal ske til Miljøstyrelsens digitale indberetningssystem. Anmeldelse kan foretages på ejerens/brugerens vegne af f.eks. en landbrugs- eller skovbrugskonsulent. Ved anmeldelsen indestår ejeren/brugeren for, at biotopplanen som minimum opfylder de retningslinjer, der fremgår nedenfor.

Når en biotopplan er anmeldt og gennemført, skal biotopplan-arealerne, og de anmeldte tiltag på biotopplan-arealerne, opretholdes i minimum den valgte periode (1, 3 eller 5 år) under hensynstagen til omlægelse af eksisterende tiltag umiddelbart inden efterfølgende biotopplananmeldelse. Undtaget herfor er lærkepletter, sprøjte- og gødningsfrie randzoner og kyllingestriber, som skal opretholdes til og med høst samt efterafgrøder som skal opretholdes til den 20. februar.

Ansvar for anmeldelse og indberetning m.m.

Det er ejendommens ejer, der som udgangspunkt har ansvaret for anmeldelse og gennemførelse af biotopplanen. Hvis biotopplan-ejendommen er bortforpagtet med jagtretten, kan det aftales, at det er forpagteren, der har ansvaret for at anmelde og gennemføre biotopplanen. Hvis der er indgået aftale om jagtleje, kan det aftales skriftligt, at jagtlejer har ansvaret for udsætning af fugle. Det er den, der har udsætningsansvaret, der ligeledes er ansvarlig for indberetning til Miljøstyrelsen, hvor der uden biotopplan er udsat mere end 1 fugl/ha. Indberetning skal ske til Miljøstyrelsens digitale indberetningssystem.

Monitering m.m.

Miljøstyrelsen udtager årligt 5-10 % af biotopplanerne til Naturstyrelsens kontrol af, om biotopplanerne er gennemført i overensstemmelse med retningslinjerne for udarbejdelse af biotopplaner.

Med henblik på at gennemføre en stikprøvevis kontrol har Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen eller personer, der af miljø- og fødevareministeren er bemyndiget hertil, jf. lov om jagt og vildtforvaltning § 50 adgang til ejendomme, for hvilke der er anmeldt biotopplaner. Der skal så vidt muligt ske forudgående meddelelse til ejeren. Resultatet af kontrollen rapporteres til Miljøstyrelsen og ejendommens ejer.

Udsætning af mere end 100 stk. fuglevildt (fasaner, agerhøns og gråænder) forudsætter, at den for udsætningen ansvarlige person har gennemført et kursus om udsætning og fældefangst, hvis indhold er fastsat af Miljøstyrelsen, jf. bilag 3.

Skema for pointtildeling af biotopplantiltag

Tiltag	5-årige tiltag	Enhed	Point	Maks antal point i biotopplan
1 Vegetationsstriber i midtmark	X	100 meter	5	50
2 Vegetationsstriber	X	100 meter	2	25

3	Sprøjte- og gødningsfri randzoner		100 meter	4	25
4	Græsbræmmer som fodpose	X	100 meter	1,5	25
5	Barjordsstriber	X	100 meter	2	25
6	Tætslåede vegetationsstriber	X	100 meter	1	25
7	Insektvolde	X	100 meter	2	25
8	Kombination af 3 tiltag: tiltag 1 samt 3-7 samlet	X	100 meter	5	25
9	Kombination af 3 tiltag: tiltag 2 samt 3-7 samlet	X	100 meter	1	25
10	Kyllingestriber		100 meter	2	25
11	Lærkepletter		2/ha	1	10
12	Vibelavninger	X	Pr. lavning	1	10
13	Lysåben vegetation/arronderinger	X	1 ha.	15	25
14	Stubmark og efterafgrøder		1 ha.	1	10
15	Etablering af træ og buskbevoksninger	X	0,5 ha.	5	25
16	Træ og buskbevoksninger	X	0,5 ha.	4	25
17	Etablering af levende hegn og linjeformede markopdelinger	X	100 meter	3	25
18	Levende hegn og linjeformede markopdelinger	X	100 meter	2	25
19	Etablering af skov		1 ha.	5	25
20	Etablering af søer	X	pr. sø	10	40
21	Søer	X	Pr. sø	4	25
22	Genåbning af rørlagte grøfter og vandløb	X	100 meter	5	50
23	Stenbunker	X	Pr. stenbunke	2	10
24	Redekasser	X	Pr. redkasse	0,1-0,5	5
25	Naturplan for ejendommen		1 stk.	10	10

Overordnede kommentarer til pointsystem

Biotopplaner inddeles i 3 typer (1-, 3- og 5-årige).

1-årige biotopplaner skal opfylde kravene på en samlet pointsum på minimum 100 for alle tiltag, jf. ovenstående skema.

3-årige biotopplaner skal opfylde kravene på en samlet pointsum på minimum 85 for alle tiltag, jf. ovenstående skema, som følge af en mere kontinuerlig biotopplan.

5-årige biotopplaner gælder for 5 år ad gangen for den pointsum som ligger udover kravet om minimum 100 point. For de 5-årige biotopplaner skal alle tiltag op til 100 point opretholdes 1 eller 3 år ad gangen, og tiltag fra 101-150 skal opretholdes 5 år ad gangen. De tiltag som i skemaet er markeret under "5-årige tiltag" kan alene benyttes for den pointsum, som ligger udover kravet om minimum 100 - eller 85 point.

For at inddrage flere tiltag ved opnåelse af en samlet pointsum på minimum 100 point, og sikre en bredere indsats i biotopplanen gælder, at de enkelte tiltag har en maksimal pointsum de kan bidrage med. Der skal dermed anvendes min. 3 tiltag for at pointkravet til en biotopplan opfyldes. Undtaget er den del af de 5-årige biotopplaner, hvor yderligere tiltag etableret i forbindelse med krav om 110-150 point er gældende. For disse ekstra tiltag er der ingen øvre pointgrænse.

Der er i pointsystemet taget højde for, at en enhed på f.eks. 100 m insektvold, betyder mere på en lille ejendom end på en stor. For alle tiltagene sker der derfor en forholdsmæssig afkortning i pointtildelingen. Point-summen beregnes som følger:

Summen af point for tiltagene x 100 ha. / biotopplanejendommens areal i ha.

Biotopplantiltag

Lodsejeren kan gennem disse tiltag opfylde kravene til biotopplaner.

Ad 1. Vegetationsstriber i midtmark:

Kan bestå af naturlig vegetation (udyrket areal) og/eller vildtstriber. Ved vildtstriber forstås striber som er tilsået med vildt- og bivenlige plantearter. Som vildt- og bivenlige plantearter kan anvendes alle plantearter, dog ikke traditionelle afgrøder i ren bestand såvel som permanente afgrøder. Permanente afgrøder er f.eks. elefantgræs, stauder samt træer og buske, herunder lavskov.

Vildtstriberne må ikke isås med kulturgræsser, som f.eks. rajgræs og rødsvingel.

Vegetationsstriberne skal være min 3 m bred, og skal placeres inde i dyrkningsfladen, således at der som gennemsnit er min. 40 m til kanten af det dyrkede areal og mellem flere sådanne arealer i samme mark.

Reglen er ikke til hinder for at etablere korridorer eller sammenhæng mellem forskellige naturelementer.

Må ikke gødskes eller sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre. Ved 3- og 5-årige biotopplaner kan maksimalt 30% af tiltaget omlægges årligt.

Ad 2. Vegetationsstriber:

Skal etableres langs søer, vandløb, kystlinjer, vådområder, levende hegn, skovbryn, markskel, diger, fortidsminder, beplantning, vegetationsstriber og lign.

Kan bestå af naturlig vegetation (udyrket areal) og/eller vildtstriber. Ved vildtstriber forstås striber som er tilsået med vildt- og bivenlige plantearter. Som vildt- og bivenlige plantearter kan anvendes alle plantearter, dog ikke traditionelle afgrøder i ren bestand eller permanente afgrøder. Permanente afgrøder er f.eks. elefantgræs, stauder samt træer og buske, herunder lavskov. Vildtstriberne må ikke isås med kulturgræsser, som f.eks. rajgræs og rødsvingel.

Vegetationsstriberne skal være minimum 3 m bred.

Hvis der er flere striber på et areal, skal mellemrummene mellem striberne være min. 10 m. Må ikke gødskes eller sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre. Ved 3- og 5-årige biotopplaner kan maksimalt 30% af tiltaget omlægges årligt.

Ad 3. Sprøjte- og gødningsfri randzoner:

Følger produktionsarealer og skal være minimum 6 m brede. Sprøjte- og gødningsfri randzoner kan ikke lægges i andre biotopplantil提高 (medmindre andet er angivet i det enkelte tiltag) og omkring græsarealer i og udenfor omdrift. Skal opretholdes i biotopplanen fra såning og frem til høst.

Ad 4. Græsbræmmer som fodpose:

Fodpose langs søer, vandløb, kystlinjer, vådområder, levende hegn, skovbryn, markskel, diger, fortidsminder, beplantning, vegetationsstriber og lign. som primært skal bestå af græsser og urtevegetation.

Fodposen skal være min. 2 m bred. Min. 50 % af strækningen skal være placeret således, at fodposen er soleksponeret.

Fodposen må ikke gødskes eller sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre.

Ad 5. Barjordsstriber:

Barjordsstriber skal udlægges langs med f.eks. søer, vandløb, kystlinjer, vådområder, levende hegn, skovbryn, markskel, diger, fortidsminder, beplantning, vegetationsstriber og naturarealer. Mindst 50 % af strækningen skal være placeret således, at striberne er soleksponeret. Striberne skal være min. 1 m. bred og må maksimalt have et plantedække på 20% over en strækning på 100 meter.

Ad 6. Tætstående vegetationsstriber:

Ved slåning skal vegetationen løbende holdes helt kort, dvs. hyppig slåning i maj-juni, således at vegetationen ikke kan anvendes som redeskjul. Striberne skal være min. 2 m brede og maks. 6 m brede. Der skal være min. 20 m mellem striberne.

Ad 7 Insektvolde:

Insektvolde tilsås med tuegræsser. Insektvolde skal placeres, så der er min. 20 m mellem voldene, og min. 50 % af strækningen skal være placeret således, at insektvolden er soleksponeret. Insektvolde skal kunne etableres med alm. landbrugsmaskiner, og fjernes igen med samme. Insektvolden skal være min. 1 m bred ved foden af volden. Insektvolde må ikke gødskes eller sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre.

Ad 8. Kombination af 3 tiltag: tiltag 1 samt 3-7 samlet:

Hvis man kombinerer mindst 3 af tiltagene 1 og 3-7, dvs. lægger dem ved siden af hinanden, gives en ekstra bonus, da den biologiske effekt af tiltagene øges ved sammenkædning af disse.

Ad 9. Kombination af 3 tiltag: tiltag 2 samt 3-7 samlet:

Hvis man kombinerer mindst 3 af tiltagene 2 og 3-7, dvs. lægger dem ved siden af hinanden, gives en ekstra bonus, da den biologiske effekt af tiltagene øges ved sammenkædning af disse.

Ad 10. Kyllingestriber:

I forbindelse med såning af afgrøder anlægges der »kyllingestriber« med 30 % udsæds-mængde langs søer, vandløb, kystlinjer, vådområder, levende hegn, skovbryn, markskel, diger, fortidsminder, beplantning, vegetationsstriber og lign..

Tiltaget skal som minimum være 3 m bredt og skal kombineres, med tiltag 3 (Sprøjte og gødningsfri randzone) for at være pointgivende (dvs. begge tiltag er pointgivende).

En forudsætning for at få tiltaget godkendt ved kontrol er, at der tydeligt kan observeres en reduceret udsædsmængde i striben i forhold til resten af markafgrøden.

Ad 11. Lærkepletter:

Lærkepletter er tørre pletter i en tilsået mark, hvor der ikke er etableret plantedække. For at opnå en effekt skal felterne mindst være 16 kvadratmeter, og der skal udlægges to lærkepletter indenfor 1 ha. Lærkepletterne placeres midt i marken og mindst 40 m til kanten af det dyrkede areal. Kan kombineres med tiltag 1 (vegetationsstriber i midtmark) – dvs. at lærkepletter kan anlægges i midtmarksstriber så begge tiltag samtidigt er pointgivende. Skal opretholdes i biotopplanen frem til høst. Må ikke gødskes eller sprøjtes.

Ad 12. Vibelavninger:

Vibelavninger er områder i en tilsået mark, hvor der ikke er etableret plantedække. For at opnå en effekt skal felterne mindst være 16 m², og der kan udlægges 1 vibelavning indenfor 1 ha. Vibelavningerne skal placeres midt i marken og mindst 40 m til kanten af det dyrkede areal. Kan kombineres med tiltag 1 (vegetationsstriber i midtmark) – dvs. at vibelavninger kan anlægges i midtmarksstriber, så begge tiltag samtidigt er pointgivende. Skal opretholdes i biotopplanen frem til høst. Må ikke gødskes eller sprøjtes.

Ad 13. Lysåben vegetation/arronderinger:

Arrondering forstås som f. eks. arrondering af hjørner og kanter i marken.

Kan bestå af græsarealer, naturlig vegetation (udyrket areal) og/eller vildtstriber.

Ved græsarealer forstås arealer som primært består af græs som plejes ved enten afgræsning eller høslet således, at vegetationen holdes kort.

Ved vildtstriber forstås striber som er tilsået med vildt- og bivenlige plantearter. Som vildt- og bivenlige plantearter kan anvendes alle plantearter, som ikke betegnes som traditionelle afgrøder i renbestand eller permanente afgrøder. Permanente afgrøder er f.eks. elefantgræs, stauder samt træer og buske, herunder lavskov. Lysåben vegetation/arronderingerne må ikke isås med kulturgræsser, som f.eks. rajgræs og rødsvingel.

Ad 14. Efterafgrøder:

Anlægges efter gældende regler hvad angår efterafgrøder. Efterafgrøde kan være korsblomstrede afgrøder som f. eks. olieræddike, gul sennep, cikorie eller græs og kornafgrøder. Majs kan ikke benyttes som efterafgrøde.

Etablerede efterafgrøder skal ligge vinteren over til den 20. februar og må ikke nedsprøjtes i perioden.

Ad 15. Etablering af træ- og buskbevoksninger:

Træ- og buskbevoksninger (remiser) skal etableres med hjemmehørende træer og buske. Tiltaget medregnes i biotopplanarealet med maksimalt 0,5 ha. pr. bevoksning. Der skal være mindst 50 m. mellem træ- og

buskbevoksningerne samt skov. Tiltaget kan ligge i forbindelse med levende hegn. Tiltaget er pointgivende i 5 år fra anlæggelsesåret.

Ad 16. Træ og buskbevoksninger:

Eksisterende træ- og buskbevoksninger skal bl.a. plejes og vedligeholdes ved udtynding og nedskæring af ikke hjemmehørende træer og buske, med henblik på, at bevoksningen senest 10 år efter etablering/opstart af pleje/vedligehold består af min. 75 % hjemmehørende arter.

Dødt og nedskåret ved efterlades så vidt muligt i forbindelse med udtynding. Pleje og vedligehold skal sikre, at træ- og buskbevoksningerne fremstår attraktive som leve-, dækning-, fouragerings- og ynglested for den naturlige markfauna.

Beplantningen skal suppleres med minimum to af biotopplantiltag 2-7 for at udløse point. Disse supplerende tiltag udløser samtidig selvstændige point.

Ad 17. Etablering af levende hegn og linjeformede markopdelinger:

Tiltaget gælder etablering af levende hegn, diger, markskel og andre linjeformede markopdelinger (f.eks. grøfter, veje m.v.). Elementet (hegnet, skellet m.v.) skal have en bredde på min. 2 m med naturlig bevoksning.

Nye biotopforbedrende levende hegn skal etableres af hjemmehørende arter. Ved hegn på 3 rækker eller mere etableres åbninger i beplantningen for hver 50 m. Tiltaget er pointgivende i 5 år fra anlæggelsesåret.

Ad 18. Levende hegn og linjeformede markopdelinger:

Tiltaget gælder levende hegn, diger, markskel og andre linjeformede markopdelinger (f.eks. grøfter, veje m.v.). Elementet (hegnet, skellet m.v.) skal have en bredde på min. 2 m med naturlig bevoksning.

For levende hegn skal bevoksningen senest 10 år efter etablering/opstart af pleje/vedligehold nås et niveau for hjemmehørende arter på min. 75 %. Dødt og nedskåret ved efterlades så vidt muligt i forbindelse med udtynding.

For diger, markskel og andre linjeformede markopdelinger (f.eks. grøfter, veje m.v.) kan der frit foretages vedligehold og pleje.

Tiltaget skal suppleres med minimum to af biotopplantiltag 2-7 for at udløse point. Disse supplerende tiltag udløser samtidig selvstændige point.

Ad 19. Etablering af skov:

Opfylder regler for skovrejsning, og skal opfylde kravene for at få tilskud under skovrejsningsordningerne. Tiltaget er pointgivende i 5 år fra anlæggelsesåret.

Ad 20. Etablering af søer:

Søer fra 600 m². Opfylder Naturstyrelsens regler for tilskud til etablering af søer. Søer skal etableres i dyrkningsfladen for at give point i biotopplansammenhæng. Tiltaget skal altid forsynes med en udyrket bufferzone på mindst 10 m mellem dyrket jord og søen - biotopplantiltag i forbindelse hermed udløser samtidig selvstændige point. 50 % af bufferzonene skal holdes lavtvoksende og soleksponeret. Tiltaget er pointgivende i 5 år fra anlæggelsesåret.

Ad 21. Søer:

Søer fra 600 m². Søer skal være placeret i dyrkningsfladen for at give point i biotopplansammenhæng. Tiltaget skal altid forsynes med en udyrket bufferzone på mindst 10 m mellem dyrket jord og søen - biotopplantiltag i forbindelse hermed udløser samtidig selvstændige point. 50 % af bufferzonene skal holdes lavtvoksende og soleksponeret.

Ad 22. Genåbning af rørlagte grøfter og vandløb:

Ved genåbning af rørlagte grøfter forstås reetablering af oprindelige vandførende kanaler m.v., således at rørene fjernes og vandet igen fritlægges. Tiltaget er pointgivende i 5 år fra anlæggesåret.

Ad 23. Stenbunker:

Stenbunker er større bunker af marksten som ligger soleksponeret. Bunkerne skal minimum være 5 m² i grundareal og minimum 1 meter høje.

Tiltaget skal suppleres med minimum to af biotopplantiltag 2-7 for at udløse point. Disse supplerende tiltag udløser samtidig selvstændige point. Stenbunken kan efter placering kombineres med tiltag 15, 16, 17, 18, 20 og 21 samt tilhørende krav om supplerende tiltag.

Ad 24.

Redekasser er opsætning af redekasser til fuglearter som opfylder kravene i "Vejledning om udarbejdelse af biotopplaner og udsætning af fasaner og agerhøns".

Ad 25.

Har en biotopplanejendom udarbejdet en naturplan, som i detaljer beskriver ejendommens naturindhold og fremadrettede målsætning og anbefalinger til forbedring af naturindholdet vil en sådan være pointgivende, såfremt biotopplantiltagene søger at understøtte naturplanens målsætninger og anbefalinger. Det er afgørende, at en sådan naturplan søger at fremme naturindholdet på biotopplaneje

Krav til undervisningsplan for personer, der beskæftiger sig med udsætning af fuglevildt

Ifølge § 12, stk. 5, forudsætter udsætning af fuglevildt (flere end 100 stk. fasaner, agerhøns eller gråænder), at den for udsætningen ansvarlige person/personer skal have gennemgået et af Miljøstyrelsen godkendt kursus i udsætning af fuglevildt, hvis indhold er fastsat af styrelsen efter vejledning fra Vildtforvaltningsrådet.

Kurset skal være gennemført inden den pågældende overtager ansvaret for udsætning af vildtfugle.

Kravet træder i kraft 1. januar 2008 for udsætning af gråænder og 1. januar 2010 for udsætning af fasaner og agerhøns.

Kurset skal som minimum indeholde følgende elementer:

Gennemgang af relevant lovgivning omkring, jagt og regulering, dyrevelfærd, dyre- og jagtetik og natur- og miljøbeskyttelse. *(Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns).*

Gennemgang af relevant lovgivning omkring brak og god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM). *(Udsætning af fasaner eller agerhøns).*

Etiske regler vedrørende opdræt og udsætning af fuglevildt. *(Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns).*

Markvildtets biologi, herunder vildtets krav til føde og dækning/redeskjul i det åbne land. *(Udsætning af fasaner eller agerhøns).*

Anvendelse af fælder og deres udformning og brug, herunder tilladelse til og brug af rævefælder. *(Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns).*

Relevante regler under Fødevarestyrelsen og Landbrugstyrelsen. *(Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns).*

Ekskursion til en ejendom, hvor implementeringen af en biotopplan er iværksat. *(Udsætning af fasaner eller agerhøns).*